

Notitie

Aan : Algemene Vergadering van Aandeelhouders
Van : Directie Vitens
Betreft : Voorstel tarieven 2019
Datum : 31 oktober 2018

1. INLEIDING

Vitens dient voor 1 december 2018 de tarieven 2019 te publiceren en onderbouwing hiervan te versturen naar ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport) en ACM (Autoriteit Consument & Markt). Hierbij dient Vitens inzicht te geven in haar tarieven waarbij per product alle kosten (direct en indirect) vanuit de totale begroting moeten worden toegewezen. Het uitgangspunt is dat de tarieven zijn afgeleid van de kostprijzen en hiermee in verhouding staan.

In deze notitie wordt een voorstel gedaan voor alle tarieven 2019, waarbij het proces van kostprijsberekening en de gehanteerde uitgangspunten worden toegelicht.

Gevraagd besluit: Instemmen met voorgestelde tarieven 2019.

2. PROCES

Vanuit het jaarplan 2019 zijn de opbrengsten, operationele kosten, belastingen en vermogenskosten toegeedeeld naar hoofdactiviteiten (conform afspraak met ILT/ACM):

1. Drinkwater (water, capaciteit, bluswateraansluiting);
2. Drinkwater overig (aansluiting drinkwater, overige diensten en administratiekosten);
3. Niet-wettelijke activiteiten (waaronder analyses en advisering, grondwatermeetnet, huren en pachten). Tarieven voor niet-wettelijke activiteiten zijn veelal gebaseerd op commerciële prijsstelling. De totale kosten en opbrengsten van de niet-wettelijke activiteiten zijn weergegeven in bijlage 1;
4. Buitenland (bijdrage aan Vitens Evides International B.V.).

Met betrekking tot tariefbepalingen voor individuele producten en diensten zijn onderstaande uitgangspunten van toepassing:

- Tarieven voor drinkwater zijn gebaseerd op kostprijzen die zijn berekend volgens het "van der Geijn model" (hoofdstuk 3);
- Tarieven voor drinkwater overig zijn gelijk aan de kostprijs, tenzij in het kader van expliciet beleid hiervan wordt afgeweken (hoofdstuk 4).

Hiermee handelen we in overeenstemming met de uit de Drinkwaterwet afgeleide bestaande afspraken die in Vewin verband zijn gemaakt met ILT/ACM. De in deze notitie opgenomen water- en capaciteitstarieven voor drinkwater worden de komende weken nog definitief doorgerekend in het kostprijsmodel. Dit kan op onderdelen tot kleine afwijkingen leiden. Tijdens de Aandeelhoudersvergadering van 28 november zijn de finale tarieven bekend.

3. TARIEVEN DRINKWATER

In dit hoofdstuk worden de tarieven toegelicht van drinkwater, bestaande uit watertarieven, capaciteitstarieven en bluswatertarieven.

3.1. Uitgangspunten

Het belang van continuïteit is het belangrijkste uitgangspunt binnen het financieel beleid. Hiertoe is een minimaal niveau aan eigen vermogen (weerstand) belangrijk in relatie tot het balanstotaal wat de aankomende jaren zal toenemen als gevolg van verhoogd investeringsniveau. Gezien de blijvende behoefte aan financiering, onder andere door herfinanciering van bestaande leningen en het structureel hogere niveau aan investeringen van circa € 130- € 150 miljoen per jaar, is de huidige doelstelling om de solvabiliteit op een minimumniveau van 30% uit te laten komen nog steeds valide. Hiervoor zal de aankomende jaren een deel van het nettoresultaat moeten worden toegevoegd aan het eigen vermogen. Door de hogere investeringsvolume zal het balanstotaal en de rentedragende schulden toenemen. De continuïteitsdoelstelling blijft dan ook ongewijzigd.

De WACC is voor 2018 en 2019 bepaald op 3,4%. Daarnaast dient de overwinst behaald in 2017 (€ 16,2 miljoen) gecompenseerd te worden in de tarieven van 2019.

Het uitgangspunt voor de tariefbepaling voor drinkwater is dat voor alle producten een gelijke marge wordt gezet op de kosten toerekening. Hierbij wordt wel een bandbreedte gehanteerd, die het mogelijk maakt beter te kunnen sturen op het vastgestelde maximale toegestane WACC-percentages op totaalniveau. Ook maakt deze bandbreedte het mogelijk ongewenste tarief effecten op jaarbasis te mitigeren.

3.2. Watertarieven (concept)

De watertarieven stijgen voor alle leveringscapaciteiten met € 0,01. De marges 2019 zijn voor alle producten nagenoeg gelijk aan elkaar (1% - 5%). De kleine verschillen in marge zijn het gevolg van afronding van het tarief op 2 decimalen en het sturen op het vastgestelde maximale toegestane WACC-percentages op totaalniveau.

Watertarief in euro's, tarief exclusief BTW	2018			2019			Δ tarief	Δ%
	kostprijs	tarief	marge	kostprijs	tarief	marge		
Aansluiting met leveringscapaciteit van maximaal 2,5 m ³ per uur (standaard)	0,54	0,57	6%	0,56	0,58	3%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 4 m ³ per uur	0,50	0,53	6%	0,54	0,54	1%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 6 m ³ per uur	0,51	0,53	5%	0,53	0,54	2%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 10 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,52	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 15 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 20 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 25 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 30 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 40 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 50 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 60 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 70 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 80 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 90 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 100 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 110 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 125 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 150 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 175 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 200 m ³ per uur	0,50	0,53	7%	0,51	0,54	5%	0,01	2%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 225 m ³ per uur	- op aanvraag	-	-	- op aanvraag	-	-	-	-
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 250 m ³ per uur	- op aanvraag	-	-	- op aanvraag	-	-	-	-

3.3. Capaciteitstarieven (concept)

De capaciteitstarieven dalen voor alle leveringscapaciteiten, op "capaciteit maximaal 2,5 m³ per uur" na. De marges 2019 zijn voor de grotere leveringscapaciteiten gelijk aan elkaar en hiermee in lijn met het beleid.

Capaciteitstarieven in euro's, tarief exclusief BTW	2018			2019			Δ	Δ%
	kostprijs	tarief	marge	kostprijs	tarief	marge		
Onbemeterd								
Aansluiting met een leveringscapaciteit van max. 2,5 m ³ per uur (standaard)	41	43	5%	39	43	9%	-	0%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 4 m ³ per uur	162	170	5%	155	161	4%	-9	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 6 m ³ per uur	381	400	5%	365	380	4%	-20	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 10 m ³ per uur	974	1.023	5%	933	971	4%	-52	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 15 m ³ per uur	1.718	1.804	5%	1.646	1.712	4%	-92	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 20 m ³ per uur	2.570	2.699	5%	2.463	2.561	4%	-138	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 25 m ³ per uur	3.513	3.689	5%	3.366	3.501	4%	-188	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 30 m ³ per uur	4.535	4.761	5%	4.345	4.518	4%	-243	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 40 m ³ per uur	6.784	7.123	5%	6.499	6.759	4%	-364	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 50 m ³ per uur	9.271	9.735	5%	8.883	9.238	4%	-497	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 60 m ³ per uur	11.967	12.565	5%	11.466	11.924	4%	-641	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 70 m ³ per uur	14.850	15.592	5%	14.227	14.796	4%	-796	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 80 m ³ per uur	17.902	18.797	5%	17.152	17.838	4%	-959	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 90 m ³ per uur	21.111	22.167	5%	20.227	21.036	4%	-1.131	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 100 m ³ per uur	24.467	25.690	5%	23.442	24.379	4%	-1.311	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 110 m ³ per uur	27.959	29.357	5%	26.788	27.859	4%	-1.498	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 125 m ³ per uur	33.439	35.111	5%	32.038	33.319	4%	-1.792	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 150 m ³ per uur	43.162	45.320	5%	41.354	43.008	4%	-2.312	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 175 m ³ per uur	53.559	56.236	5%	51.314	53.367	4%	-2.869	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 200 m ³ per uur	64.568	67.796	5%	61.863	64.337	4%	-3.459	-5%
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 225 m ³ per uur	-	op aanvraag	-	-	op aanvraag	0%	-	-
Aansluiting met een leveringscapaciteit van 250 m ³ per uur	-	op aanvraag	-	-	op aanvraag	0%	-	-

3.4. Bluswatertarieven (concept)

De tarieven bluswateraansluitingen 2019 zijn gelijk gehouden aan de tarieven 2018.

Capaciteitstarief bluswateraansluiting in euro's, tarief exclusief BTW	2018			2019			Δ	Δ%
	kostprijs	tarief	marge	kostprijs	tarief	marge		
Brandblusinstallatie 5 t/m 15m ³	496	516	4%	504	516	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 16 t/m 30m ³	1.308	1.361	4%	1.330	1.361	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 31 t/m 60m ³	3.453	3.591	4%	3.509	3.591	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 61 t/m 90m ³	6.091	6.334	4%	6.191	6.334	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 91 t/m 125m ³	9.647	10.033	4%	9.806	10.033	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 126 t/m 150m ³	12.453	12.951	4%	12.658	12.951	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 151 t/m 175m ³	15.452	16.070	4%	15.706	16.070	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 176 t/m 200m ³	18.628	19.374	4%	18.935	19.374	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 201 t/m 225m ³	21.968	22.847	4%	22.330	22.847	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 226 t/m 250m ³	25.460	26.478	4%	25.879	26.478	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 251 t/m 300m ³	32.863	34.177	4%	33.404	34.177	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 301 t/m 400m ³	49.161	51.127	4%	49.970	51.127	2%	-	0%
Brandblusinstallatie 401 t/m 500m ³	67.188	69.876	4%	68.294	69.876	2%	-	0%

4. TARIEVEN DRINKWATER OVERIG

In dit hoofdstuk worden de tarieven toegelicht van de meest voorkomende overige drinkwater activiteiten. In bijlage 2 zijn alle overige tarieven opgenomen.

4.1. Tarieven aanleg aansluiting voor drinkwater

Uitgangspunten voor tarieven voor aansluitingen drinkwater zijn:

- Alle tarieven voor aansluitingen drinkwater zijn gelijk aan de kostprijs, met uitzondering van wijzigen aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-2,5 L < 2 meter'. Voor dit product wordt voorgesteld het tarief niet gelijk te stellen aan de kostprijs, maar het product tegen hetzelfde tarief aan te bieden als de nieuwbouwaansluiting Q3 2,5 (negatieve impact op kostendekkendheid € 0,1 miljoen). Hiermee wordt voorkomen dat het voor klanten aantrekkelijker wordt een aansluiting te laten afsluiten en vervolgens een nieuwe aansluiting aan te vragen, in plaats van een wijziging aan te vragen. De verwachte kostprijs 2019 is € 933, het tarief wordt € 754. Om binnen de

aansluitproducten te zorgen voor kostendekkendheid, wordt voor de producten nieuwbouw Q3 2,5 en nieuwbouwappartement Q3 2,5 een hoger tarief gevraagd. Vitens hanteert een maximale stijging van 10% van het tarief ten opzichte van voorgaand jaar. Dit is van toepassing voor de tarieven voor bouwaansluiting met een leveringscapaciteit Q3-2,5, montage pulsgever en wijzigen aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-4 L > 10 meter (opgenomen in bijlage 2). Voor deze producten geldt dat de kostprijs hoger ligt dan het tarief en dat deze de komende jaren via prijsstijgingen in overeenstemming wordt gebracht met de kostprijs.

In onderstaande tabel worden de meest voorkomende tarieven voor aansluitingen weergegeven. Over het algemeen zijn de tarieven van aansluitingen gestegen ten opzichte van 2018. Dit wordt veroorzaakt door:

- De aannemerskosten stijgen voor alle producten als gevolg van nieuwe contractafspraken, contractverlengingen, hogere kosten voor meerwerk en toeslagen als gevolg van inefficiënties binnen de bestekken;
- Het project 'Klant Centraal' bij Aansluitingen zal komende jaren een investering vragen in tijd en geld. De eerste effecten/ baten zijn naar verwachting niet eerder zichtbaar dan vanaf 2020;
- De risicotoeslag (handling fee) in verband met de uitrol van eigendomsoverdracht naar de aannemer stijgt van 7% naar 10%;
- Voor de aanleg van zowel hoofdleidingen (HL) als aansluitleidingen (AL) zullen in de toekomst geen gasleidingen meer gelegd worden (wettelijk besluit). In samenspraak met de netbeheerders en de aannemers zullen zij hiervoor worden gecompenseerd. De compensatie is door contractmanagement geschat op € 9,00 per aansluiting;

Tarieven aanleg aansluiting voor drinkwater in euro's exclusief BTW	2018		2019	
	kostprijs	tarief	kostprijs	tarief
Nieuwe aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-2,5*	685	685	752	754
Nieuwe aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-4	863	863	935	935
Nieuwe aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-6,3	1.141	1.141	1.230	1.230
Nieuwe aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-10	1.685	1.685	1.809	1.809
Nieuwe hoofdaansluiting appartementengebouw Q3-6,3	1.158	1.158	1.233	1.233
Nieuwe hoofdaansluiting appartementengebouw Q3-16	1.922	1.922	2.032	2.032
Watermeterplaatsing voor een appartement Q3-2,5	161	161	152	165
Watermeterplaatsing voor een appartement Q3-4,0	229	229	213	213
Watermeterplaatsing voor een appartement Q3-6,3	459	459	473	473
Bouwaansluiting met een leveringscapaciteit Q3-2,5	642	642	716	706
Bouwaansluiting met een leveringscapaciteit Q3-4	808	808	892	892
Tijdelijke aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-2,5	855	855	936	936
Tijdelijke aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-4	1.021	1.021	1.110	1.110
Wijzigen leveringscapaciteit, verkleinen meterstraat	423	423	432	432
Wijzigen aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-2,5 L < 2 meter	847	685	933	754
Wijzigen aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-2,5 2 < L < 10 meter	854	854	940	940
Wijzigen aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-4 L < 10 meter	936	936	1.026	1.026
Montage pulsgever	314	314	364	345

* aansluitingen met een Q3-2,5 voornamelijk voor consumenten

4.2. Tarieven overige producten en diensten voor aansluiting drinkwater

In onderstaande tabel zijn de kostprijzen en tarieven weergegeven voor overige producten en diensten voor aansluiting drinkwater 2019.

Tarieven overig voor aansluiting drinkwater 2019		2018		2019	
in euro's exclusief BTW		kostprijs	tarief	kostprijs	tarief
Vervangen defecte/ verdwenen watermeter		164	164	151	151
IJKen watermeter op kosten ongelijk		297	297	284	284
Verhuur tijdelijke standpijp (max. 1 week)		361	361	356	356
Niet op tarievenblad:					
Verhuur permanente standpijp per 1 jaar	1	124	1.843	135	1.843
Ondergrondse watertappunt tijdelijk per week	2	33	33	38	33
Ondergrondse watertappunt permanent per jaar	2	1.720	1.720	1.985	1.720
Ondergrondse watertappunt sleutelset brengen en halen	2	184	184	181	184

Toelichting:

- Het tarief van voorgaande jaren is gehandhaafd in verband met het ontmoedigingsbeleid;
- Het beleid is dat geen nieuwe OWT's (Ondergrondse Water- Tappunten) meer aangelegd gaan worden. Jaarlijks wordt op basis van het gebruik en de staat van de OWT's bepaald welke OWT's buitengebruik worden gesteld. Wanneer OWT's niet in gebruik zijn dan worden deze geamoveerd, zodat ze niet op de kosten blijven drukken. Het tarief voor de OWT's is gelijkgesteld aan het niveau van 2018.

4.3. Tarieven overige diensten en administratiekosten

Tarieven overige diensten en administratiekosten		2018		2019	
in euro's exclusief BTW		kostprijs	tarief	kostprijs	tarief
Aanmaning		0,52	17,50	0,57	17,50
Incassobezoeken		30,22	22,50	31,23	22,50
Voorrijkosten	1	94,04	45,00	100,06	45,00
Afsluitkosten		185,87	186,00	180,49	181,00
(Termijn)factuur bij niet automatische betaling - ola per stuk		2	1,24	1,51	1,40

Toelichting:

- De kostprijs van de voorrijkosten ligt op circa € 100. Vitens hanteert net als vorig jaar het lagere tarief van € 45,- in verband met de financiële kwetsbaarheid van deze klantgroep;
- De kostprijs voor de optisch leesbare acceptgiro (OLA) is gestegen. Het aantal klanten dat nog gebruik maakt van de OLA daalt (dit is inmiddels 6%), maar de uitval stijgt. Van de 500.000 verstuurd OLA's per jaar veroorzaakt 25% uitval in de matching van de betaling. De kosten van de OLA naderen daarmee het tarief 2018 dat als ontmoediging is ingezet. Daarom wordt voorgesteld het tarief te verhogen naar € 1,89 exclusief BTW (= € 2,00 inclusief BTW). Tegelijkertijd zal Vitens een onderzoek starten hoe we op termijn kunnen stoppen met het aanbieden van deze betaalwijze.

4.4. Tarieven controles aansluiting voor drinkwater

Hieronder worden de tarieven weergegeven voor controles aansluiting voor drinkwater 2019. De kostprijzen zijn gelijk aan de tarieven.

Tarieven overig voor aansluiting drinkwater		2018		2019	
in euro's exclusief BTW		kostprijs	tarief	kostprijs	tarief
Controle nieuwe aansluiting met een leveringscapaciteit van max. 6 m ³ per uur		211	211	214	214
Controle nieuwe aansluiting met een leveringscapaciteit groter dan 6 m ³ per uur en kleiner van 15 m ³ per uur		307	307	311	311
Controle nieuwe aansluiting met een leveringscapaciteit groter dan 15 m ³ per uur		441	441	447	447
Hercontrole bestaande aansluiting		199	199	194	194

4.5. Tarief nieuwe aanleg brandkranen Burgering

In 2017 is het tarief nieuwe aanleg brandkranen Burgering herijkt, waarbij het tarief voor 2018 is vastgesteld op € 571. Het tarief wordt een keer in de 5 jaar herijkt (volgens contract) en wordt jaarlijks verhoogd met de prijsindex voor gezinsconsumptie alle huishoudens. Dit indexcijfer wordt begin 2019 door CBS bekend gemaakt.

BIJLAGE 1: OVERZICHT NIET-WETTELIJKE ACTIVITEITEN

In onderstaande tabel zijn de niet-wettelijke activiteiten geclusterd en worden de totale kosten en opbrengsten weergegeven. Het totale resultaat bedraagt circa € 0,5 miljoen positief. Vitens is sinds 1 januari 2016 VPB-plichtig over de niet-wettelijke activiteiten. De tarieven voor de niet-wettelijke activiteiten zijn veelal commercieel bepaald.

Niet wettelijke activiteiten activiteiten in euro's		Nacalculatie 2017			Begroting 2019		
		kosten	opbrengsten	resultaat	kosten	opbrengsten	resultaat
Laboratorium (analyses en advisering)	1	3.454.444	-3.769.802	-315.358	3.592.855	-3.942.253	-349.398
grondwatermeetnet	2	388.570	-541.842	-153.272	374.776	-719.000	-344.224
huur dienstwoning	3	252.746	-215.736	37.010	466.286	-248.056	218.230
meelifters	4	7.549	-183.008	-175.459	4.666	-145.000	-140.334
Thermo Bello		71.868	-64.398	7.470	72.085	-65.000	7.085
huur overig		60.798	-63.844	-3.046	53.052	-39.085	13.967
huur kantoor Leeuwarden	5	261.078	-32.584	228.494	197.018	-73.417	123.602
detachering Laboratorium		40.342	-31.742	8.600	35.946	-28.850	7.096
detachering Asset Management		20.000	-20.000	-	20.000	-20.000	-
mediumbereiding Laboratorium		3.663	-3.663	-	18.653	-15.000	3.653
WGA combi Friesland (administratiekosten)		19.942	-19.942	-	10.000	-10.000	-
totaal		4.580.999	-4.946.561	-365.561	4.845.336	-5.305.661	-460.324

De kostprijzen van de niet-wettelijke activiteiten kennen zo veel mogelijk dezelfde opbouw als de activiteiten drinkwater overig. Hieronder worden de belangrijkste niet-wettelijke activiteiten toegelicht.

Toelichting:

1. Voor analyses en advisering wordt door het Laboratorium de kostprijsmethodiek gehanteerd waarbij alle begrote kosten worden toegerekend aan de producten en analyses die door het Laboratorium worden uitgevoerd.
2. De opbrengsten van het grondwatermeetnet zijn significant hoger dan de kosten. Dit betreffen peilbuizen ten behoeve van het kwantitatief en kwalitatief meten van het grondwater. Provincies en waterschappen maken gebruik van dezelfde meetpunten waarvoor Vitens een vergoeding ontvangt;
3. De kosten van dienstwoningen zijn hoger dan de verhuuropbrengsten i.v.m. langlopende verhuurcontracten. De begrote kosten liggen hoger dan bij nacalculatie 2017 doordat met name meer onderhoud is begroot.
4. Meeliftvergoeding wordt jaarlijks na afloop van het kalenderjaar in rekening gebracht op basis van het gemiddelde aantal aansluitingen waarvoor Vitens rioolheffing heeft gefactureerd.
5. De kosten van kantoor Leeuwarden zijn hoger dan de opbrengsten doordat de kosten voor leegstand (niet verhuurde leegstaande verdiepingen) zijn meegenomen. Voor de begroting 2019 is naast de kostprijs voor het verhuurde gedeelte een (lagere) kostprijs berekend voor leegstand.

BIJLAGE 2: TARIEVEN OVERIGE DRINKWATER OVERIG ACTIVITEITEN

Tarieven overig wettelijk in euro's exclusief BTW		2018	2019
2.1	Onderhoud Burgering brandkranen	15,52	15,52*
2.2	Brandkraanvergoeding Flevoland	7,21	7,21*
2.3	Brandkraanvergoeding Midden-Nederland	30,48	30,48*
2.4	Brandkranen Friesland	28,19	28,19*
2.5	Brandkranen Gelderland	21,15	21,15*
2.6	Brandkranen Overijssel	31,04	31,04*
2.15	Nieuwe aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-16	2.902	3.038
2.16	Tijdelijke aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-6,3	1.382	1.473
2.17	Tijdelijke aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-10	1.779	1.759
2.18	Tijdelijke aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-16	1.907	2.059
2.19	Wijzigen aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-2,5 L> 10 meter	870	957
2.20	Wijzigen aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-4 L> 10 meter	1.017	1.096
2.21	Wijzigen aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-6,3	1.400	1.455
2.22	Wijzigen aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-10	1.651	1.764
2.23	Wijzigen aansluiting met een leveringscapaciteit Q3-16	1.752	1.828

* Indexatie van het tarief vindt jaarlijks plaats met de prijsindex voor gezinsconsumptie alle huishoudens 2018. Dit indexcijfer wordt begin 2019 door CBS bekend gemaakt.

Toelichting:

Het nieuwbouw product Q3-16 betreft een zakelijke aansluiting uitgevoerd met AMR meter (jaarlijkse afname +/- 20 stuks). Dit product kende in afgelopen jaren geen vastgesteld tarief, maar een richtprijs. Deze richtprijs bevatte geen kosten voor de AMR-watmeter en bijbehorende randapparatuur. Dit is in overleg met Relatiemanagement nu standaard toegevoegd.